

Zuiderstraat 2
Postbus 272
8901 BB Leeuwarden
T (058) 299 48 99
F (058) 299 47 58

Voorwaarden

Friesland Bank Motorrijtuigverzekering model FBMR 2010-10

Inhoudsopgave

	Algemeen
Artikel 1	Begripsomschrijvingen
Artikel 2	Omvang van de dekking
Artikel 3	Uitsluitingen
Artikel 4	Verplichtingen/Verlies van rechten
Artikel 5	Premie
Artikel 6	Herziening van premie en voorwaarden
Artikel 7	Looptijd van de verzekering
Artikel 8	Algemene informatie
Artikel 9	Begripsomschrijvingen terrorismeschade
Artikel 10	Begrenzing voor de dekking voor het terrorisme risico
Artikel 11	Uitkeringsprotocol NHT
	Aansprakelijkheid
Artikel 1	Verzekerden
Artikel 2	Omschrijving van de dekking
Artikel 3	Uitsluitingen
Artikel 4	Schade
	Casco
Artikel 1	Verzekerden
Artikel 2	Omschrijving van de dekking
Artikel 3	Uitsluitingen en eigen risico
Artikel 4	Schade
	Ongevallen-inzittenden
Artikel 1	Verzekerden
Artikel 2	Omschrijving van de dekking
Artikel 3	Uitsluitingen en eigen risico
Artikel 4	Schade

Schade–inzittenden

Artikel 1	Verzekerden
Artikel 2	Omschrijving van de dekking
Artikel 3	Uitsluitingen
Artikel 4	Schade

Verhaalservice motorrijtuigen

Artikel 1	Verzekerden en adres
Artikel 2	Omschrijving van de dekking
Artikel 3	Belangenconflict
Artikel 4	Kosten van rechtsbijstand
Artikel 5	Aanmelding van de zaak en verplichtingen van de verzekerde
Artikel 6	Algemene beperkingen en uitsluitingen
Artikel 7	Geschillenregeling
Artikel 8	Vervaltermijn en franchise

Algemeen

Artikel 1

Begripsomschrijvingen

- 1.1 Verzekeringnemer De natuurlijke of rechtspersoon die als zodanig in de polis is vermeld.
- 1.2 Verzekerde Degene die bij de afzonderlijke onderdelen van deze verzekering als zodanig is omschreven.
- 1.3 Motorrijtuig Het in de polis omschreven motorrijtuig.
De omschrijving wordt geacht overeenkomstig de opgave van of namens de verzekeringnemer te zijn.

Artikel 2

Omvang van de dekking

- 2.1 Gedekt risico De verzekering geeft dekking voor binnen de looptijd van de verzekering plaatshebbende gebeurtenissen zoals omschreven in de voorwaarden die behoren bij het in de polis vermelde 'gedekt risico'.
- De verzekeringsovereenkomst beantwoordt aan het vereiste van onzekerheid als bedoeld in artikel 7:925 BW, indien en voor zover de schade op vergoeding waarvan aanspraak wordt gemaakt, het gevolg is van een gebeurtenis waarvan voor verzekeringnemer en/of verzekerde en/of de maatschappij ten tijde van het sluiten van de verzekering onzeker was dat daaruit voor verzekeringnemer en/of verzekerde schade was ontstaan dan wel naar de normale loop van omstandigheden nog zou ontstaan.
- 2.2 Verzekeringsgebied De verzekering is van kracht in die landen waarvoor het bij deze polis behorende Internationaal Motorrijtuig verzekeringsbewijs geldig is.
- 2.3 Vervangend motorrijtuig Voor de tijd dat het verzekerde motorrijtuig tijdelijk buiten gebruik is vanwege de uitvoering van reparatie, revisie of onderhoud bij een daartoe ingericht en erkend bedrijf, geldt de verzekering tevens voor een vervangend motorrijtuig van dezelfde soort en prijsklasse, tenzij de door deze verzekering geboden dekking eveneens op een andere polis wordt verleend of daarop zou zijn verleend als deze verzekering niet zou hebben bestaan. Gedurende de periode van vervanging is de inzittendenverzekering – voor zover in de polis als gedekt risico vermeld – uitsluitend voor het vervangende motorrijtuig van kracht. Een tijdelijke aansprakelijkheidsverzekering voor een vervangend motorrijtuig als in dit artikel bedoeld is niet een aansprakelijkheidsverzekering als bedoeld in de Wet Aansprakelijkheidsverzekering Motorrijtuigen (WAM) en mag niet worden geacht aan de door of krachtens de WAM gestelde eisen te voldoen. Uitsluitend de verzekerde kan aan de in dit artikel omschreven dekking voor het vervangende motorrijtuig rechten ontleenen.

Artikel 3

Uitsluitingen

De verzekering geeft geen dekking voor gebeurtenissen:

- 3.1 Geen eigendom Indien uit het kentekenregister van de RDW blijkt dat op het moment van de schadegebeurtenis noch verzekeringnemer, noch diens echtgeno(o)t(e) of partner was ingeschreven als eigenaar c.q. houder van het verzekerde motorrijtuig, tenzij anders overeengekomen blijktens aantekening op de polis.
- 3.2 Ander gebruik Bij een ander gebruik dan aan de maatschappij opgegeven of bij gebruik voor een ander doel dan wettelijk is toegestaan.
- 3.3 Verhuur Bij gebruik van het motorrijtuig voor verhuur of voor bedrijfsmatig vervoer van personen tegen betaling tenzij een dergelijk gebruik uitdrukkelijk met de maatschappij is overeengekomen.
- 3.4 Aanhangwagen/oplegger Terwijl aan het motorrijtuig een aanhangwagen of oplegger is gekoppeld. Deze uitsluiting geldt niet
- Indien het verzekerde motorrijtuig een personen-, bestel- of kampeerauto danwel een motortruck of autobusje is;
  - Indien een ander motorrijtuig bij wijze van vriendendienst wordt gesleept;
  - Indien het rijden met een aanhanger of oplegger uitdrukkelijk is verzekerd.
- In deze drie gevallen is er ook dekking voor een gebeurtenis ontstaan nadat de aanhangwagen of oplegger van het motorrijtuig is losgemaakt of losgeraakt maar nog niet buiten het verkeer tot stilstand is gekomen.
- 3.5 Terreinrijden Terwijl zonder noodzaak met het motorrijtuig wordt gereden op plaatsen (bijv. door het water, in het terrein) waar door voor dagelijks gebruik bestemde motorrijtuigen gewoonlijk niet wordt gereden.
- 3.6 Wedstrijden Tijdens deelname aan wedstrijden en snelheidsproeven, tenzij sprake is van puzzelritten die geheel binnen Nederland plaatshebben, niet langer dan 24 uur duren en waarbij het snelheidselement niet van overheersend belang is.
- 3.7 Rijbewijs Terwijl de feitelijke bestuurder niet in het bezit is van een geldig, voor het motorrijtuig wettelijk voorgeschreven rijbewijs, dan wel de bestuurder de rijbevoegdheid bij rechterlijk vonnis is ontzegd. Op deze uitsluiting zal door de maatschappij geen beroep worden gedaan, indien de ongedigheid uitsluitend wordt veroorzaakt doordat de op het rijbewijs vermelde geldigheidstermijn is verstreken en de bestuurder op de schadedatum de leeftijd van 71 jaar nog niet had bereikt.

- 3.8 Opzet
Van een verzekerde voor schade, veroorzaakt door en/of voortvloeiende uit zijn/haar opzettelijk en tegen een persoon of zaak gericht wederrechtelijk handelen of nalaten
Bij een tot een groep behorende verzekerde is sprake van opzet in geval opzettelijk en tegen een persoon of zaak gericht wederrechtelijk handelen of nalaten van één of meer tot de groep behorende personen, ook ingeval niet de verzekerde zelf zodanig heeft gehandeld of nagelaten.
Aan het opzettelijke karakter van dit wederrechtelijk handelen of nalaten doet niet af dat de verzekerde of, ingeval deze tot een groep behoort, één of meer tot de groep behorende personen zodanig onder invloed van alcohol of andere stoffen verkeert/verkeren, dat deze/die niet in staat is/zijn de wil te bepalen.
- Voor het dekkingsonderdeel 'Verhaalservice Motorrijtuigen' is deze uitsluiting tevens van toepassing bij een strafzaak waarin de verzekerde wordt verdacht van een (voorwaardelijk) opzetsdelict, dan wel bij een door de verzekerde willens en wetens gepleegd strafbaar feit.
- 3.9 Alcohol/bedwelmende, opwekkende middelen
Terwijl de feitelijke bestuurder van het motorrijtuig ten tijde van de gebeurtenis onder zodanige invloed van alcoholhoudende drank of enig bedwelmend of opwekkend middel verkeert, dat hij/zij geacht moet worden niet in staat te zijn het motorrijtuig naar behoren te besturen, dan wel dat het rijden hem/haar bij wet of door de overheid zou zijn verboden.
- 3.10 Atoomreacties
Veroorzaakt door, optredende bij of voortvloeiende uit atoomkernreacties, onverschillig hoe de reactie is ontstaan.
- 3.11 Molest
Veroorzaakt door of ontstaan uit gewapend conflict, burgeroorlog, opstand, binnenlandse onlusten, oproer en mouterij.
- De hier genoemde zes vormen van molest, alsmede de definities daarvan vormen een onderdeel van de tekst die door het Verbond van Verzekeraars in Nederland d.d. 2 november 1981 ter griffie van de Arrondissementsrechtbank in 's-Gravenhage is gedeponeed.

Artikel 4 Verplichtingen/Verlies van rechten

- 4.1 Verplichtingen bij schade
Zodra de verzekeringnemer of de verzekerde kennis draagt van een gebeurtenis waaruit voor de maatschappij een verplichting tot uitkering kan voortvloeien, is hij/zij verplicht:
- Daarvan zo spoedig als redelijkerwijs mogelijk is kennis te geven aan de maatschappij;
  - Een schriftelijke schadeaangifte in te dienen op een daarvoor bij de maatschappij in gebruik zijnd formulier;
  - Het ontstaan van (verdere) schade zoveel mogelijk te beperken;
  - Alle informatie en bewijsstukken te verstrekken, welke de maatschappij, of de door haar aangestelde deskundige, nodig acht;
  - De aanwijzingen van de maatschappij of de door haar ingeschakelde deskundige op te volgen en alle redelijkerwijs te verlangen medewerking te verlenen.
- 4.2 Eigendomsovergang/ totaal verlies/stalling in het buitenland
Bij eigendomsovergang en bij totaal verlies van het motorrijtuig alsmede indien het motorrijtuig gewoonlijk in het buitenland wordt gestald eindigt de dekking met onmiddellijke ingang.
Tevens moet van eigendomsovergang, totaal verlies van het motorrijtuig alsmede indien het motorrijtuig gewoonlijk in het buitenland wordt gestald, binnen 8 dagen mededeling worden gedaan aan de maatschappij.
- 4.3 Ander woonadres
Zodra de verzekeringnemer of, indien deze een rechtspersoon is, de regelmatige bestuurder, van woonadres verandert, is de verzekeringnemer verplicht daarvan binnen 14 dagen kennis te geven aan de maatschappij.
- 4.4 Verlies van recht op uitkering
Elk recht op uitkering vervalt:
- Als bij schademelding opzettelijk onjuiste gegevens worden verstrekt;
  - Als enige uit deze verzekeringsovereenkomst voortvloeiende verplichting niet is nagekomen en daardoor de belangen van de maatschappij zijn geschaad;
  - Als niet binnen 6 maanden, nadat een uitkering door de maatschappij mocht zijn geweigerd, door de verzekeringnemer een rechtsvordering is ingesteld;
  - Na verloop van 5 jaar sinds de gebeurtenis heeft plaatsgehad.

Artikel 5 Premie

- 5.1 Premiebetaling
1. De verzekeringnemer dient de premie, daaronder begrepen de kosten en de assurantiebelasting, vooruit te betalen op de premievervaldatum.
  2. Indien de verzekeringnemer de aanvangspremie niet uiterlijk op de dertigste dag na ontvangst van het betalingsverzoek betaalt of weigert te betalen, wordt zonder dat een nadere ingebrekestelling door de verzekeraar is vereist geen dekking verleend ten aanzien van alle gebeurtenissen die nadien hebben plaatsgevonden.
  3. Indien de verzekeringnemer de vervolgpremie weigert te betalen, wordt geen dekking verleend ten aanzien van gebeurtenissen die nadien hebben plaatsgevonden.
  4. Indien de verzekeringnemer de vervolgpremie niet tijdig betaalt, wordt geen dekking verleend ten aanzien van gebeurtenissen die hebben plaatsgevonden vanaf de vijftiende dag nadat de verzekeraar de verzekeringnemer na de vervaldag schriftelijk heeft aangemaand en betaling is uitgebleven.

5. De verzekeringnemer blijft gehouden de premie te voldoen.
6. De dekking wordt weer van kracht voor gebeurtenissen die hebben plaatsgevonden na de dag waarop hetgeen de verzekeringnemer verschuldigd is, voor het geheel door de verzekeraar is ontvangen. In geval van overeengekomen termijnbetalingen geldt dat de dekking eerst in kracht wordt hersteld nadat alle onbetaald gebleven termijnen zijn voldaan.
7. Onder vervolgpremie wordt mede verstaan de premie die de verzekeringnemer bij stilziggende verlenging van de verzekering verschuldigd wordt.
8. Onder aanvangspremie wordt mede verstaan de premie die de verzekeringnemer in verband met een tussentijdse wijziging van de verzekering verschuldigd wordt.

5.2 Korting voor schadevrij verloop

Indien in de polis staat vermeld dat de korting voor schadevrij rijden wordt vastgesteld volgens de 'Bonus/Malus' regeling, dan gelden de volgende bepalingen.

1. Bonus/Malus regeling

Deze kortingsregeling geldt voor premies voor de risico's aansprakelijkheid en/of casco dan wel aansprakelijkheid plus beperkt-casco. Nadat bij het sluiten van de verzekering de Bonus/Malus (B/M-)trede is vastgesteld, wordt na elk verzekeringsjaar de korting/opslag voor de premie voor het volgende jaar bepaald volgens onderstaand schema (Bonus/Malus schaal).

Bestelauto e.d.

B/M-trede	Kortings- percentage	Toekomstige B/M-trede na een verzekeringsjaar			
		Zonder schade	Met 1 schade	Met 2 schaden	Met 3 of meer schaden
20	75	20	14	8	1
19	75	20	13	7	1
18	75	19	12	7	1
17	75	18	11	6	1
16	75	17	10	6	1
15	75	16	9	5	1
14	75	15	8	4	1
13	70	14	7	3	1
12	65	13	7	3	1
11	62,5	12	6	2	1
10	60	11	6	2	1
9	55	10	5	1	1
8	50	9	4	1	1
7	45	8	3	1	1
6	40	7	2	1	1
5	30	6	1	1	1
4	20	5	1	1	1
3	10	4	1	1	1
2	0	3	1	1	1
1	20% opslag	2	1	1	1

Personenauto

B/M-trede	Kortings- Percentage	Toekomstige B/M-trede na een verzekeringsjaar				
		Zonder schade	Bonusbescherming		Met	Met 3 of meer schaden
			Ja met 1 schade	Nee met 1 schade	2 schaden	
18	80	18	18	8	3	1
17	80	18	17	7	3	1
16	80	17	16	6	3	1
15	80	16	15	5	3	1
14	80	15	14	4	3	1
13	80	14	13	4	3	1
12	79	13	12	4	2	1
11	78	12	11	4	2	1
10	77	11	10	4	2	1
9	76	10	9	4	2	1
8	75	9	8	3	2	1
7	72,5	8	7	3	2	1
6	70	7	6	3	2	1
5	65	6	5	3	1	1
4	60	5	4	2	1	1
3	50	4	3	2	1	1
2	30	3	2	1	1	1
1	0	2	1	1	1	1

2. Extra bonustreden voor leeftijd
Bij prolongatie in het kalenderjaar waarin verzekeringnemer de 24-jarige leeftijd bereikt, worden extra bonustreden toegekend indien en voorzover volgens het dan geldende tarief recht bestaat op méér extra bonustreden dan aan verzekeringnemer bij aanvang van de verzekering zijn toegekend.
3. Terugval van korting bij schade
Iedere melding van een gebeurtenis waaruit voor de maatschappij een verplichting tot uitkering kan voortvloeien geldt als één schade die van invloed is op het kortingspercentage. Een dienovereenkomstig gewijzigd kortingspercentage geldt met ingang van het eerstvolgende verzekeringsjaar na de datum waarop de gebeurtenis plaats had.
Indien de schademelding na het eerstbedoelde tijdstip is verwerkt heeft de maatschappij het recht met terugwerkende kracht suppletie van premie te vorderen.
4. Geen terugval van korting
Een schademelding heeft geen invloed op de korting voor schadevrij verloop zodra vaststaat dat:
  - a. De melding niet tot een uitkering zal leiden;
  - b. Een betaalde schade geheel – bij een casco-uitkering op basis van nieuwwaarde: de werkelijke schade – door de maatschappij is verhaald;
  - c. De gebeurtenis valt onder de in de cascovoorwaarden genoemde beperkt-casco evenementen;
  - d. Er sprake is van een aanrijding met een fietser of voetganger, waarbij terzake van het ontstaan van die aanrijding aan de verzekerde geen enkel verwijt kan worden gemaakt;
  - e. Er sprake is van een gebeurtenis waarvan het ontstaan blijkt een terzake opgemaakt politierapport of procesverbaal binnen twee werkdagen na de schadegebeurtenis, niet aan (mede)schuld van de bestuurder of verzekeringnemer is te wijten;
  - f. Uitsluitend kosten op grond van 'hulpverlening na ongeval' zijn vergoed, dan wel schade door vervoer van gewonden (artikel 2.5.2 en 2.6 van het onderdeel 'Aansprakelijkheid' en artikel 2.4 van het onderdeel 'Casco');
  - g. Uitsluitend uitkering van een 'dagvergoeding bij diefstal', als bedoeld in artikel 4.5.4 van het onderdeel 'Casco' heeft plaatsgevonden;
  - h. Een betaalde schade binnen 12 maanden nadat hem/haar van het uitgekeerde bedrag bericht is gedaan door de verzekeringnemer voor eigen rekening is genomen.

5.3 Bonusbescherming

Indien uit het polisblad blijkt dat de bonusbescherming van toepassing is geldt het navolgende:
In afwijking van artikel 5.2.3 geldt dat bij één gedekte gebeurtenis in het lopende verzekeringsjaar, waarbij terugval op de B/M-ladder zou plaatsvinden, voor de premieberekening voor het volgende verzekeringsjaar uitgegaan wordt van dezelfde trede als het lopende jaar. Elke volgende schade in het verzekeringsjaar leidt wel tot uitvoering van het gestelde in artikel 5.2.3.

5.4 Premie en/of Bonus/Malus-aanpassing bij verandering van adres

Bij een ander woonadres in de zin van artikel 4.3 zal de maatschappij, indien voor de nieuwe woonplaats volgens het te hanteren tarief voor een of meer van de gedekte risico's een hogere of lagere premie en/of B/M-trede geldt, de premie en/of de B/M-trede dienovereenkomstig aanpassen. De aanpassing van de premie zal per verhuisdatum geschieden. De aanpassing van de B/M-trede geldt met ingang van het eerstvolgende verzekeringsjaar na de verhuisdatum.

5.5 Premierestitutie

Verzekeringnemer heeft recht op een naar billijkheid vast te stellen restitutie van premie over de nog niet verstreken verzekeringstermijn:

- Bij tussentijdse beëindiging door de maatschappij behoudens in geval van opzegging wegens het opzettelijk verstrekken van onjuiste gegevens bij schade;
- Bij tussentijdse beëindiging omdat de verzekeringnemer geen belang meer heeft bij het motorrijtuig vanwege (r)emigratie dan wel zijn/haar overlijden;
- Bij tussentijdse beëindiging wegens stalling van het motorrijtuig in het buitenland;
- Bij beëindiging wegens eigendomsoverdracht van het motorrijtuig, mits verzekeringnemer of de eigenaar door overlegging van (een fotokopie van) het vrijwaringsbewijs aantoonde dat het motorrijtuig hem/haar niet meer in eigendom toebehoort;
- Bij toepassing van een lagere premie in geval van een tussentijdse adreswijziging (zie dit artikel onder 4);
- Indien na eigendomsovergang of totaal verlies van het motorrijtuig binnen 36 maanden een ander motorrijtuig ter verzekering wordt aangeboden en door de maatschappij wordt geaccepteerd.

Restitutie vindt in de eerste drie situaties niet plaats indien het te restitueren bedrag minder dan € 10,00 bedraagt.

Artikel 6

Herziening van premie en voorwaarden

Indien de maatschappij haar tarieven of voorwaarden voor verzekeringen van dezelfde soort als deze verzekering herzielt en in gewijzigde vorm bekend maakt en toepast, dan heeft zij het recht ook deze verzekering aan de nieuwe tarieven en voorwaarden aan te passen en wel met ingang van de eerste premievervaldag na de invoering van de herziening.

De maatschappij zal, indien zij van dit recht gebruik maakt, hiervan mededeling doen aan de verzekeringnemer. De verzekeringnemer heeft het recht schriftelijk bedoelde aanpassing te weigeren uiterlijk tot het einde van een termijn van 30 dagen van de premievervaldag af. Wordt er van dit recht gebruik gemaakt, dan eindigt de verzekering op de desbetreffende vervaldag of – indien de weigering daarna plaatsvindt – op het tijdstip van weigering. Heeft de verzekeringnemer van dit recht geen gebruik gemaakt, dan wordt de verzekeringnemer geacht de aanpassing te hebben aanvaard.

- De verzekeringnemer heeft de in dit artikel gegeven bevoegdheid niet, indien:
- Bedoelde herziening een verlaging van de tarieven dan wel een verbetering van de voorwaarden inhoudt;
  - De wijziging van de premie en/of de voorwaarden voortvloeit uit wettelijke regelingen of bepalingen.

Artikel 7

Looptijd van de verzekering

7.1 Verzekeringsduur

De verzekering heeft een op het polisblad vermelde geldigheidsduur en wordt telkens stilzwijgend met eenzelfde termijn verlengd voor zakelijk verzekerde motorrijtuigen.

De verzekering wordt aangegaan voor onbepaalde tijd voor particuliere motorrijtuigen.

7.2 Einde van de verzekering

7.2.1 Verzekeraar

De verzekering eindigt door een schriftelijke opzegging door de verzekeraar :

- tegen het einde van de op het polisblad vermelde geldigheidsduur of, indien de geldigheidsduur meer dan vijf jaar belooft, telkens tegen het einde van het vijfde verzekeringsjaar, met inachtneming van een opzeggingstermijn van twee maanden;
- binnen één maand nadat een gebeurtenis die voor verzekeraar tot een uitkeringsverplichting kan leiden, door verzekerde aan verzekeraar is gemeld of nadat verzekeraar een uitkering krachtens de verzekering heeft gedaan dan wel heeft afgewezen. De verzekering eindigt op de in de opzeggingsbrief genoemde datum, zij het niet eerder dan twee maanden na de datum van dagtekening van de opzeggingsbrief, behoudens in het geval dat de opzegging verband houdt met het opzet van een verzekerde verzekeraar te misleiden;
- tegen het begin van een nieuw verzekeringsjaar volgend op een vol verzekeringsjaar waarin geen risico is gelopen, mits de opzegging geschiedt binnen één maand na het verstrijken van laatstgenoemd verzekeringsjaar;
- indien verzekeringnemer de premie verschuldigd op de eerste premieervaldag niet tijdig betaalt of weigert te betalen alsmede indien verzekeringnemer de vervolgpremie niet tijdig betaalt of weigert te betalen, in het laatste geval echter uitsluitend indien verzekeraar verzekeringnemer na het verstrijken van de premieervaldag vruchteloos tot betaling van de vervolgpremie heeft aangemaand. De verzekering eindigt op de in de opzeggingsbrief genoemde datum, zij het in geval van niet-tijdige betaling niet eerder dan twee maanden na de datum van dagtekening van de opzeggingsbrief;
- binnen twee maanden na de ontdekking dat verzekeringnemer de mededelingsplicht bij het aangaan van de verzekering niet is nagekomen en verzekeringnemer daarbij heeft gehandeld met het opzet verzekeraar te misleiden dan wel verzekeraar de verzekering bij kennis van de ware stand van zaken niet zou hebben gesloten. De verzekering eindigt op de in de opzeggingsbrief genoemde datum.

7.2.2 Verzekeringnemer

De verzekering eindigt door een schriftelijke opzegging door de verzekeringnemer voor zakelijk verzekerde motorrijtuigen:

- tegen het einde van de op het polisblad vermelde geldigheidsduur of, indien de geldigheidsduur meer dan vijf jaar belooft, telkens tegen het einde van het vijfde verzekeringsjaar, met inachtneming van een opzeggingstermijn van twee maanden;
- binnen één maand nadat een gebeurtenis die voor verzekeraar tot een uitkeringsverplichting kan leiden, door verzekerde aan verzekeraar is gemeld of nadat verzekeraar een uitkering krachtens de verzekering heeft gedaan dan wel heeft afgewezen. De verzekering eindigt op de in de opzeggingsbrief genoemde datum, zij het niet eerder dan twee maanden na de datum van dagtekening van de opzeggingsbrief;
- binnen één maand na ontvangst van de schriftelijke mededeling van verzekeraar, houdende een wijziging van de premie en/of voorwaarden ten nadele van de verzekeringnemer en/of verzekerde. De verzekering eindigt op de dag waarop de wijziging volgens de schriftelijke mededeling van verzekeraar ingaat (zij het niet eerder dan dertig dagen na de datum van dagtekening van bedoelde mededeling)
- tegen het begin van een nieuw verzekeringsjaar volgend op een vol verzekeringsjaar waarin geen risico is gelopen, mits de opzegging geschiedt binnen één maand na het verstrijken van laatstgenoemd verzekeringsjaar;
- binnen twee maanden nadat verzekeraar tegenover verzekeringnemer een beroep op de niet nakoming van de mededelingsplicht bij het aangaan van de verzekering heeft gedaan. De verzekering eindigt op de datum die in de opzeggingsbrief is vermeld of bij gebreke daarvan op de datum van dagtekening van de opzeggingsbrief.

De verzekering eindigt door een schriftelijke opzegging door de verzekeringnemer met een opzegtermijn van 30 dagen voor particuliere motorrijtuigen.

7.3 Schorsing van de verzekering

De verzekering kan op verzoek van de verzekeringnemer worden geschorst indien:

- Tijdelijk geen gebruik wordt gemaakt van het motorrijtuig of
- Na eigendomsverdracht of totaal verlies niet direct een ander ter verzekering aangeboden, en door de maatschappij geaccepteerd, motorrijtuig in gebruik wordt genomen.

De schorsing heeft tot gevolg dat de dekking eindigt en weer van kracht wordt nadat daarover met de maatschappij overeenstemming is bereikt.

Artikel 8

Algemene informatie

- 8.1 Adres
Kennisgevingen van de maatschappij aan verzekeringnemer kunnen rechtsgeldig worden gedaan aan zijn/haar laatste bij de maatschappij bekende adres, of aan het adres van de tussenpersoon via wiens bemiddeling deze verzekering loopt.
- 8.2 Persoonsgegevens
De bij de aanvraag of wijziging van een verzekering verstrekte persoonsgegevens worden door de maatschappij (of, als de verzekering loopt via een gevolmachtigde agent: de gevolmachtigde agent) verwerkt ten behoeve van het aangaan en het uitvoeren van verzekeringsovereenkomsten en/of financiële diensten en het beheren van daaruit voortvloeiende relaties, met inbegrip van de voorkoming en bestrijding van fraude en het uitvoeren van activiteiten gericht op de vergroting van het klantenbestand. Op deze verwerking van persoonsgegevens is de gedragscode "Verwerking Persoonsgegevens Verzekeringsbedrijf" van toepassing. In deze gedragscode worden rechten en plichten van partijen bij de gegevensverstrekking weergegeven. De volledige tekst van de gedragscode kunt u opvragen bij het informatiecentrum van het Verbond van Verzekeraars, Postbus 93540, 2509 AL Den Haag, telefoon 070-3338777, www.verzekeraars.nl.
De bij een schade verstrekte gegevens kunnen worden verwerkt in het Stichting Centraal Informatie Systeem van in Nederland werkzame verzekeringsmaatschappijen. Het privacyreglement van de Stichting CIS is op deze registratie van toepassing.
- 8.3 Toepasselijk recht en klachteninstanties
Op de verzekering is Nederlands recht van toepassing. Voor klachten naar aanleiding van de verzekeringsovereenkomst kan men zich wenden tot:
– De directie van de eerste ondertekenaar van de polis;
– De directie van Friesland Bank Assuradeuren BV, Postbus 272, 8901 BB Leeuwarden;
– Klachteninstituut Financiële Dienstverlening (KiFiD), Postbus 93257, 2509 AG 's-Gravenhage (www.kifid.nl).

Artikel 9

Begripsomschrijvingen Terrorisemeschade

Naast de specifieke uitsluitingen als nader in de voorwaarden omschreven, alsmede de uitsluitingen onder algemeen omschreven, is voor deze verzekering de dekking voor het terrorismerisico begrensd.

- Begripsomschrijvingen
In de artikelen 9, 10 en 11 en de daarop berustende bepalingen wordt – voor zover niet anders blijkt – verstaan onder:
- 9.1 Terrorisme
Gewelddadige handelingen en/of gedragingen – begaan buiten het kader van een van de zes in artikel 64 lid 2 van de Wet toezicht verzekeringsbedrijf 1993 genoemde vormen van molest – in de vorm van een aanslag of een reeks van in tijd en oogmerk met elkaar samenhangende aanslagen als gevolg waarvan letsel en/of aantasting van de gezondheid, al dan niet de dood tengevolge hebbend, en/of schade aan zaken ontstaat dan wel anderszins economische belangen worden aangetast, waarbij aannemelijk is dat deze aanslag of reeks – al dan niet in enig organisatorisch verband – is beraamd en/of uitgevoerd met het oogmerk om bepaalde politieke en/of religieuze en/of ideologische doelen te verwezenlijken.
- 9.2 Kwaadwillige besmetting
Het – buiten het kader van een van de zes in artikel 64 lid 2 van de Wet toezicht verzekeringsbedrijf 1993 genoemde vormen van molest – (doen) verspreiden van ziektekiemen en/of stoffen die als gevolg van hun (in)directe fysische, biologische, radioactieve of chemische inwerking letsel en/of aantasting van de gezondheid, al dan niet de dood tengevolge hebbend, bij mensen of dieren kunnen veroorzaken en/of schade aan zaken kunnen toebrengen dan wel anderszins economische belangen kunnen aantasten, waarbij aannemelijk is dat het (doen) verspreiden – al dan niet in enig organisatorisch verband – is beraamd en/of uitgevoerd met het oogmerk om bepaalde politieke en/of religieuze en/of ideologische doelen te verwezenlijken.
- 9.3 Preventieve maatregelen
Van overheidswege en/of door verzekerden en/of derden getroffen maatregelen om het onmiddellijk dreigend gevaar van terrorisme en/of kwaadwillige besmetting af te wenden of – indien dit gevaar zich heeft verwezenlijkt – de gevolgen daarvan te beperken.
- 9.4 Nederlandse Herverzekeringmaatschappij voor Terrorisemeschaden N.V. (NHT)
Een door het Verbond van Verzekeraars in Nederland opgerichte herverzekeringmaatschappij, waarbij uitkeringsverplichtingen uit hoofde van verzekeringsovereenkomsten, die voor in Nederland toegelaten verzekeraars direct of indirect kunnen voortvloeien uit de verwezenlijking van de in artikel 9.1, 9.2 en 9.3 omschreven risico's, in herverzekering kunnen worden ondergebracht.
- 9.5 Verzekeringsovereenkomsten
a. Overeenkomsten van schadeverzekering voor zover zij overeenkomstig het bepaalde in artikel 1 lid 1 sub p van de Wet toezicht verzekeringsbedrijf 1993 betrekking hebben op in Nederland gelegen risico's.
b. Overeenkomsten van levensverzekering voor zover gesloten met een verzekeringnemer met gewone verblijfplaats in Nederland, of, indien verzekeringnemer een rechtspersoon is, met de in Nederland gevestigde vestiging van de rechtspersoon waarop de verzekering betrekking heeft.
c. Overeenkomsten van natura-uitvaartverzekering voor zover gesloten met een verzekeringnemer met een gewone verblijfplaats in Nederland, of, indien verzekeringnemer een rechtspersoon is, met de in Nederland gevestigde vestiging van de rechtspersoon waarop de verzekering betrekking heeft.

9.6 In Nederland toegelaten verzekeraars

- Schade-, levens- en zorgverzekeraars zoals bedoeld in artikel 12 van de Wet toezicht verzekeringsbedrijf 1993, en
- Natura-uitvaartverzekeraars zoals bedoeld in artikel 7 van de Wet toezicht natura-uitvaartverzekeringbedrijf, die bevoegd zijn om in Nederland het verzekeringsbedrijf uit te oefenen.

Artikel 10

Begrenzing van de dekking voor het terrorismerisico

1. Indien en voor zover, met inachtneming van de in artikel 9.1, 9.2 en 9.3 gegeven omschrijvingen, en binnen de grenzen van de geldende polisvoorwaarden, dekking bestaat voor gevolgen van een gebeurtenis die (direct of indirect) verband houdt met:
  - a. terrorisme, kwaadwillige besmetting of preventieve maatregelen,
  - b. handelingen of gedragingen ter voorbereiding van terrorisme, kwaadwillige besmetting of preventieve maatregelen, hierna gezamenlijk aan te duiden als 'het terrorismerisico', geldt dat de uitkeringsplicht van de verzekeraar terzake van iedere bij haar ingediende aanspraak op schadevergoeding en/of uitkering, is beperkt tot het bedrag van de uitkering die de verzekeraar terzake van die aanspraak ontvangt onder de herverzekering voor het terrorismerisico bij de NHT, in het geval van een verzekering met vermogensopbouw vermeerderd met het bedrag van de uit hoofde van de betrokken verzekering reeds gerealiseerde vermogensopbouw. Bij levensverzekeringen wordt het bedrag van de gerealiseerde vermogensopbouw gesteld op de krachtens de Wet toezicht verzekeringsbedrijf 1993 aan te houden premiereserve ten aanzien van de betrokken verzekering.
2. De NHT biedt herverzekeringsdekking voor de hiervoor genoemde aanspraken tot maximaal 1 miljard euro per kalenderjaar. Vorengenoemd bedrag kan van jaar tot jaar worden aangepast en geldt voor alle bij de NHT aangesloten verzekeraars tezamen. Van een eventuele aanpassing zal mededeling worden gedaan in drie landelijk verschijnende dagbladen.
3. In afwijking van het in de voorgaande leden van dit artikel bepaalde, geldt voor verzekeringen die betrekking hebben op:
  - a. Schade aan onroerende zaken en/of de inhoud daarvan;
  - b. Gevolgschade van schade aan onroerende zaken en/of de inhoud daarvan, dat per verzekeringnemer per verzekerde locatie per jaar maximaal 75 miljoen euro onder deze overeenkomst zal worden uitgekeerd, voor alle deelnemende verzekeraars zoals bedoeld in artikel 9 tezamen, ongeacht het aantal afgegeven polissen.

Voor de toepassing van dit artikellid wordt onder verzekerde locatie verstaan: alle op het risicoadres aanwezige door verzekeringnemer verzekerde objecten, alsmede alle buiten het risicoadres gelegen door verzekeringnemer verzekerde objecten waarvan het gebruik en/of de bestemming in relatie staat tot de bedrijfsactiviteiten op het risicoadres. Als zodanig zullen in ieder geval worden aangemerkt alle door verzekeringnemer verzekerde objecten die op minder dan 50 meter afstand van elkaar gelegen zijn en waarvan er tenminste een op het risicoadres is gelegen. Voor de toepassing van dit artikellid geldt voor rechtspersonen en vennootschappen die zijn verbonden in een groep, zoals bedoeld in artikel 2:24b van het Burgerlijk Wetboek, dat alle groepsmaatschappijen tezamen worden aangemerkt als een verzekeringnemer, ongeacht door welke tot de groep behorende groepsmaatschappij(en) de polis(sen) is (zijn) afgesloten.

Artikel 11

Uitkeringsprotocol NHT

1. Op de herverzekering van de verzekeraar bij de NHT is van toepassing het Protocol afwikkeling claims (hierna te noemen het Protocol). Op grond van de in dit protocol vastgestelde bepalingen is de NHT onder meer gerechtigd de uitkering van de schadevergoeding of het verzekerde bedrag uit te stellen tot het moment waarop zij kan bepalen of en in hoeverre zij over voldoende financiële middelen beschikt om alle vorderingen waarvoor zij als herverzekeraar dekking biedt, voor het geheel te voldoen. Voor zover de NHT niet over voldoende financiële middelen blijkt te beschikken, is zij gerechtigd overeenkomstig bedoelde bepalingen een gedeeltelijke uitkering aan de verzekeraar te doen.
2. De NHT is, met in achtneming van het gestelde in bepaling 7 van het Protocol afwikkeling claims, bevoegd om te beslissen of een gebeurtenis in verband waarmee aanspraak op uitkering wordt gedaan, als een gevolg van de verwezenlijking van het terrorismerisico moet worden aangemerkt. Een daartoe strekkend en overeenkomstig voornoemde bepaling genomen besluit van de NHT, is bindend jegens verzekeraar, verzekeringnemer, verzekerden en tot uitkering gerechtigden.
3. Eerst nadat de NHT aan de verzekeraar heeft medegedeeld welk bedrag, al dan niet bij wijze van voorschot, terzake van een vordering tot uitkering aan haar zal worden uitgekeerd, kan de verzekerde of de tot uitkering gerechtigde op de in artikel 11.1 bedoelde uitkering terzake tegenover de verzekeraar aanspraak maken.
4. De herverzekeringsdekking bij de NHT is ingevolge bepaling 17 van het Protocol slechts van kracht voor aanspraken op schadevergoeding en/of uitkering die worden gemeld binnen twee jaar nadat de NHT van een bepaalde gebeurtenis of omstandigheid heeft vastgesteld dat deze als een verwezenlijking van het terrorismerisico in de zin van dit Clausuleblad wordt beschouwd.

Aansprakelijkheid

Met voorbijgaan aan hetgeen anders in deze verzekeringsvoorwaarden mocht zijn bepaald, wordt de verzekering geacht aan de door of krachtens de Wet Aansprakelijkheidsverzekering Motorrijtuigen (WAM) gestelde eisen te voldoen.

Artikel 1

Verzekerden

De verzekerden zijn:

- De verzekeringnemer, de eigenaar, de houder, de bestuurder en de passagiers van het motorrijtuig;
- De werkgever van deze personen, indien hij/zij naar burgerlijk recht aansprakelijk is voor de schade die door één van hen is veroorzaakt.

Artikel 2

Omschrijving van de dekking

2.1 Aansprakelijkheid

De verzekering dekt de aansprakelijkheid van de verzekerden voor schade aan personen en zaken – met inbegrip van de daaruit voortvloeiende schade – die met of door het motorrijtuig is veroorzaakt. In de dekking is mede begrepen de aansprakelijkheid voor schade veroorzaakt door zaken die zich bevinden op, vallen van of gevallen zijn van het motorrijtuig, tenzij de schade is ontstaan tijdens laad- en loswerkzaamheden.

2.2 Verzekerd bedrag

De maatschappij keert per gebeurtenis voor alle verzekerden tezamen maximaal het in de polis vermelde verzekerde bedrag uit. Indien het gaat om de aansprakelijkheid voor schade veroorzaakt in een land waar een hoger verzekerd bedrag wettelijk is voorgeschreven, geeft de verzekering dekking tot dat hogere bedrag.

2.3 Zekerheidsstelling

Indien een buitenlandse overheid in verband met een gedekte gebeurtenis een zekerheidsstelling verlangt voor de invrijheidstelling van een verzekerde of voor de opheffing van een op het motorrijtuig gelegd beslag zal de maatschappij deze voorschieten tot een bedrag van ten hoogste € 50.000,00. De verzekerden zijn verplicht alle medewerking te verlenen om terugbetaling van het voorgeschoten bedrag aan de maatschappij te verkrijgen.

2.4 Proceskosten

Zo nodig boven het verzekerde bedrag vergoedt de maatschappij naar aanleiding van een gedekte gebeurtenis:

- De kosten van verweer in een door de benadeelde tegen de maatschappij aangehangig gemaakt burgerlijk proces;
- De kosten van verweer in een door de benadeelde tegen een verzekerde aangehangig gemaakt burgerlijk proces mits dit verweer wordt gevoerd onder leiding van de maatschappij;
- De kosten van rechtsbijstand, die met goedkeuring van de maatschappij wordt verleend in een tegen een verzekerde aangehangig gemaakt strafproces.

2.5 Schade aan eigen motorrijtuigen

In de hierna omschreven gevallen geeft de verzekering, in afwijking van artikel 3.2, recht op vergoeding van schade aan eigen motorrijtuigen.

1. Schade aan andere motorrijtuigen van verzekeringnemer
Bij schade die met of door het verzekerde motorrijtuig aan een ander motorrijtuig van verzekeringnemer is toegebracht, wordt deze schade vergoed indien en voorzover een verzekerde daarvoor jegens verzekeringnemer aansprakelijk is.
Deze dekking geldt niet voor:
  - a. Schade ontstaan bij een gebeurtenis die plaats heeft in een gebouw of op een terrein in gebruik bij verzekeringnemer of de eigenaar van het motorrijtuig; op deze beperking wordt geen beroep gedaan indien de bij de gebeurtenis betrokken motorrijtuigen voor particulier gebruik bestemde personenauto's zijn;
  - b. De bij de schadegebeurtenis ontstane gevolg- en/of bedrijfsschade.
2. Schade aan het verzekerde motorrijtuig
De verzekering geeft recht op vergoeding van schade aan de stoffering van het verzekerde motorrijtuig ontstaan bij (kosteloos) vervoer van gewonden.

2.6 Hulpverlening na ongeval

De verzekering geeft recht op hulpverlening en kostenvergoeding wanneer als gevolg van een ongeval niet meer met het motorrijtuig en/of aangekoppelde aanhanger kan worden gereden, dan wel door dat ongeval niemand van de inzittenden in staat is om het motorrijtuig te besturen.

Als ongeval geldt ieder, het motorrijtuig en/of aangekoppelde aanhanger treffend van buiten komend onheil, waaronder ook te verstaan brand en diefstal. Een mechanisch gebrek als oorzaak van stranding wordt niet als ongeval beschouwd.

Het recht op de hulpverlening en kostenvergoeding geldt op voorwaarde dat:

- De verzekering betrekking heeft op een personen-, kampeer- of bestelauto, anders dan in gebruik als taxi of bestemd voor verhuurdoeleinden;
- Het recht op de gevraagde hulpverlening en kostenvergoeding blijkt uit een door de maatschappij afgegeven FBA-hulpkaart of ander daartoe strekkend document;
- De hulpverlening en/of de (voor vergoeding in aanmerking komende) kosten tot stand komen in overleg met en na verkregen instemming van de FBA Alarmdienst uitgevoerd door Eurocross International, telefoon 071-3641849;
- De hulpverlening in redelijkheid uitvoerbaar is en niet onmogelijk wordt gemaakt door bijvoorbeeld oorlogsomstandigheden, onlusten, oproer of vanwege een natuur- of kernramp.

1. Hulpverlening binnenland
De hulpverlening omvat bij een ongeval binnen Nederland:
  - a. Het vervoer van het beschadigde motorrijtuig en/of aanhanger naar een door of namens verzekeringnemer bepaald adres in Nederland;
  - b. Het vervoer van de bestuurder en passagiers met hun bagage per taxi naar een door de bestuurder te bepalen adres in Nederland.
2. Hulpverlening buitenland
De hulpverlening omvat bij een ongeval buiten Nederland, maar nog wel binnen het verzekeringsgebied:
  - a. Het vergoeden van de noodzakelijke kosten van berging en slepen van het motorrijtuig naar de dichtstbijzijnde garage waar de schade kan worden beoordeeld en/of hersteld;
  - b. Het vervoer van het beschadigde motorrijtuig en/of aanhanger naar een door of namens verzekeringnemer bepaald adres in Nederland indien vaststaat dat het niet mogelijk is om binnen 4 werkdagen een zodanige reparatie – of noodreparatie – te laten uitvoeren dat op technisch verantwoorde wijze (terug)gereisd kan worden; blijken de kosten van vervoer echter hoger dan de waarde van het gestrande object dan wordt volstaan met vergoeding van de kosten verbonden aan invoering of vernietiging ervan in het betreffende land;
  - c. Het vergoeden van de terugreiskosten van bestuurder en passagiers, met reisbagage, indien overeenkomstig het voorgaande niet met het motorrijtuig wordt teruggereisd;
Vergoed worden de kosten van vervoer per taxi naar het dichtstbij gelegen spoorwegstation, van vervoer per trein (2e klasse) naar het spoorwegstation in Nederland dat het dichtst bij de plaats van bestemming ligt, en tenslotte vervoer per taxi van dat station naar de plaats van bestemming.

2.7 Ongevallen inzittenden dekking

De verzekering voorziet in een ongevallen inzittenden dekking overeenkomstig de voorwaarden als vermeld bij het onderdeel 'Ongevallen inzittenden'.

In aanvulling op de bedoelde voorwaarden gelden de volgende bepalingen.

1. Verzekerde bedragen
Per verzekerde zitplaats gelden als verzekerde bedragen:
  - a. € 2.500,00 bij overlijden;
  - b. € 5.000,00 bij blijvende invaliditeit.
 Deze bedragen vormen een aanvulling op eventueel in de polis vermelde verzekerde bedragen voor een Ongevallen Inzittenden dekking.
2. Aantal verzekerde zitplaatsen
  - a. Tenzij uit de polis anders blijkt geldt de dekking voor 4 verzekerde zitplaatsen.

Artikel 3

Uitsluitingen

Naast de uitsluitingen vermeld bij het onderdeel 'Algemeen' (artikel 3) biedt de verzekering geen dekking voor:

1. Niet gemachtigde bestuurder en passagier
De aansprakelijkheid van hen die niet door een daartoe bevoegd persoon zijn gemachtigd om als bestuurder of passagier gebruik te maken van het motorrijtuig;
2. Het motorrijtuig zelf/bepaalde zaken
De aansprakelijkheid voor:
  - a. Schade aan het motorrijtuig zelf;
  - b. Schade aan zich in het motorrijtuig bevindende en/of daarmee vervoerde zaken;
  - c. Schade aan zaken die de verzekeringnemer in eigendom toebehoren;
  - d. Schade aan zaken die de verzekeringnemer of de aansprakelijke verzekerde uit hoofde van een huur-, leen- of andere overeenkomst in gebruik heeft.

Artikel 4

Schade

4.1 Schaderegeling met benadeelden

De maatschappij heeft het recht een schadevergoeding rechtstreeks aan de benadeelde of anderszins rechthebbende persoon/instantie te betalen en met deze een schikking te treffen. De terzake door de maatschappij genomen beslissingen zijn bindend voor de verzekerde.

4.2 Verhaal

Wanneer de maatschappij ingevolge de WAM of een daarmee overeenkomende buitenlandse wet tot schadevergoeding is verplicht zonder dat er sprake is van een gedekte gebeurtenis, heeft de maatschappij het recht het door haar verschuldigde te verhalen op de verzekeringnemer en de aansprakelijke verzekerde.

De maatschappij zal dit recht op verhaal niet uitoefenen:

- Jegens de verzekerde, niet-verzekeringnemer, die te goeder trouw mocht aannemen dat zijn/haar aansprakelijkheid was gedekt;
- Jegens de verzekeringnemer indien deze aantoonbaar is dat de omstandigheden waardoor de dekking ontbreekt, anders dan die als vermeld in artikel 3.10 en 3.11 van het onderdeel 'Algemeen', zich buiten zijn/haar weten of tegen zijn/haar wil hebben voorgedaan en hem/haar daarvoor in redelijkheid geen verwijt treft.

Casco

Artikel 1

Verzekerden

Als verzekerde geldt de verzekeringnemer.

Artikel 2

Omschrijving van de dekking

2.1 Schade aan het motorrijtuig en accessoires

De verzekering geeft de verzekerde recht op een vergoeding voor beschadiging of verlies van het motorrijtuig, de bij de opgegeven uitvoering door de fabriek afgeleverde standaarduitrusting en de als verzekerd aan te merken accessoires (zie hierna), indien de schade is veroorzaakt door een gedekte gebeurtenis.

2.2 Verzekerde accessoires

Als verzekerde accessoires gelden de aan het motorrijtuig bevestigde accessoires voor zover deze naar aard en omvang gebruikelijk zijn, alsmede de uitdrukkelijk meeverzekerde accessoires en de in of aan het motorrijtuig gemonteerde diefstalpreventiemiddelen. In het motorrijtuig aanwezige, of daaraan bevestigde telecommunicatie-apparatuur wordt niet als verzekerde accessoire aangemerkt.

2.3 Gedekte gebeurtenissen

In de polis is vermeld of als gedekt risico 'beperkt-casco' dan wel 'casco' geldt.

1. Beperkt-casco

Bij 'beperkt-casco' gelden als gedekte gebeurtenissen:

- a. Brand, explosie, kortsluiting, zelfontbranding en blikseminslag;
- b. Diefstal, braak, verduistering, joy-riding, alsmede beschadiging die is ontstaan bij het plegen daarvan – waaronder mede begrepen de poging daartoe – of ontstaan gedurende de tijd dat het motorrijtuig als gevolg van één van deze gebeurtenissen aan de macht van de verzekerde was onttrokken;
- c. Breuk van één of meer ruiten van het motorrijtuig, waaronder begrepen zonnedaken, voor zover dit niet het gevolg is van botsen, slippen, omslaan, van de weg of te water geraken;
- d. Storm, zijnde een windsnelheid van tenminste 14 meter per seconde (windkracht 7), waardoor het motorrijtuig – in stilstand – omver waait, of voorwerpen op/tegen het motorrijtuig terecht komen, dan wel het portier tegen een ander voorwerp of tegen het motorrijtuig zelf openwaait;
- e. Overstroming, lawine, aardverschuiving of andere natuurramp;
- f. Inslag van hagelstenen op de carrosserie;
- g. Botsing van het rijdende motorrijtuig met vogels, loslopende dieren of overstekend wild;
- h. Relletjes of opstootjes;
- i. Het neerstorten van een luchtvaartuig of onderdelen daarvan alsmede het vallen van voorwerpen uit een luchtvaartuig;
- j. Een plotseling van buiten het motorrijtuig komend onzeker onheil gedurende de tijd dat het verzekerde motorrijtuig tijdens transport aan de zorg van een vervoersonderneming is toevertrouwd. Lakschade en schade door krassen en schrammen zijn van dekking uitgesloten;

2. Casco

Bij 'casco' gelden als gedekte gebeurtenissen:

- a. Iedere onder 'beperkt-casco' omschreven gebeurtenis;
- b. Botsen, slippen, omslaan, van de weg of te water geraken, ook als dit het gevolg is van een eigen gebrek van het motorrijtuig;
- c. Enig onverwacht van buiten komend onheil.

2.4 Hulpverlening na pech in het buitenland

Indien tevens het onderdeel 'Aansprakelijkheid' is verzekerd en op grond van artikel 2.6 van dat onderdeel recht bestaat op hulpverlening na ongeval, geldt de hierna omschreven uitbreiding op die hulpverlening, mits:

- Als gedekt risico 'casco' geldt, en
- Het recht op de gevraagde hulpverlening blijkt uit de bij de polis afgegeven FBA-hulpkaart of ander daartoe strekkend document.

1. Uitbreiding begrip ongeval

Van een ongeval is tevens sprake wanneer het motorrijtuig buiten Nederland, maar nog wel binnen het verzekeringsgebied, tot stilstand komt – of niet meer verder kan rijden – als gevolg van een mechanisch gebrek.

2. Hulpverlening langs de weg/Toezending onderdelen

De hulpverlening omvat tevens:

- a. Het vergoeden van de noodzakelijke kosten verbonden aan hulp langs de weg (waaronder niet begrepen reparatie bij een garage) tot een maximum van € 125,00 per gebeurtenis; de kosten van onderdelen komen niet voor vergoeding in aanmerking;
- b. Het namens verzekerde bestellen en toezenden van onderdelen die noodzakelijk zijn om het motorrijtuig rijklaar te maken, indien deze onderdelen ter plaatse niet of niet op korte termijn verkrijgbaar zijn; de kosten van de onderdelen zelf komen voor rekening van verzekerde, maar worden zonodig door of namens de maatschappij voorgeschoten.

Artikel 3

Uitsluitingen en eigen risico

3.1 Uitsluitingen

1. Algemeen
De verzekering geeft geen recht op vergoeding indien op de schadegebeurtenis één van de uitsluitingen als vermeld in het onderdeel 'Algemeen' (artikel 3) van toepassing is. De maatschappij zal echter op de in voormeld artikel onder 1 tot en met 9 vermelde uitsluitingen geen beroep doen indien de verzekeringnemer aantoont dat de daar omschreven omstandigheden zich buiten zijn/haar weten of tegen zijn/haar wil hebben voorgedaan en hem/haar daarvoor in redelijkheid geen verwijt treft.
2. Diefstal/vermissing motorrijtuigsleutels
De verzekering geeft geen recht op vergoeding wegens diefstal van het verzekerde motorrijtuig indien verzekeringnemer – nadat hem bekend was geworden dat de motorrijtuigsleutels waren gestolen of vermist – geen adequate maatregelen heeft getroffen om diefstal van het motorrijtuig door gebruikmaking van de gestolen of vermiste sleutels te voorkomen. Onder motorrijtuigsleutels dienen in dit verband te worden verstaan alle mechanische en/of elektronische middelen met behulp waarvan de portieren van het motorrijtuig kunnen worden geopend en/of de motor van het motorrijtuig kan worden gestart.

3.2 Eigen risico

Op de volgens artikel 4 vastgestelde vergoeding wordt als eigen risico in mindering gebracht.

1. Eigen risico bij dekking 'casco'
Indien het motorrijtuig een personenauto is en (volledig) 'casco' is verzekerd geldt, tenzij uit de polis anders blijkt, een eigen risico van € 135,00 per gebeurtenis.
Indien het motorrijtuig een bestelauto, motortruck of autobusje is en (volledig) 'casco' is verzekerd geldt, tenzij uit de polis anders blijkt een eigen risico € 225,00 per gebeurtenis.
Indien de bestuurder op het moment van de schade nog geen 24 jaar oud is dan geldt een (extra) eigen risico van € 65,00, tenzij sprake is van een onder 'beperkt-casco' gedekte gebeurtenis.
2. Eigen risico bij dekking 'beperkt-casco'
Als eigen risico voor een personenauto geldt een bedrag van € 135,00 en voor een bestelauto, motortruck of autobusje geldt een bedrag van € 225,00 per gebeurtenis.

Er wordt geen eigen risico in mindering gebracht op een vergoeding die uitsluitend betrekking heeft op de in artikel 2.4.2 omschreven vergoeding, op de 'dagvergoeding bij diefstal' (artikel 4.5.4) of op de 'vergoeding bij diefstal van de motorrijtuigsleutels' (artikel 4.5.5).

3.3 Eigen risico voordeel

Eigen risico voordeel bij reparatie bij een door de maatschappij geaccepteerd reparatiebedrijf.
Indien sprake is van schade aan een personen- of bestelauto die daadwerkelijk bij een door de maatschappij geaccepteerd reparatiebedrijf is gerepareerd, wordt het van toepassing zijnde eigen risico met € 135,00 verminderd.
Deze vermindering vindt echter niet plaats indien de reparatie uitsluitend betrekking heeft op het vervangen van één of meer ruiten van het motorrijtuig of het arbeidsloon terzake van de reparatie minder bedraagt dan € 65,00 exclusief BTW.

Eigen risico voordeel bij ruitschade

Is echter sprake van schade bestaande uit de kosten voor ruitvervangings via een door de maatschappij geaccepteerd reparatiebedrijf dan bedraagt het eigen risico € 65,00. Is sprake van ruitreparatie – dus zonder vervanging – dan worden de hieraan verbonden kosten zonder inhouding van een eigen risico vergoed.

Artikel 4

Schade

4.1 Onderzoek schade / inschakeling deskundige

De verzekerde is gehouden de maatschappij in de gelegenheid te stellen een schade te onderzoeken. Voor het vaststellen van de schadevergoeding kan de maatschappij één of meer deskundigen benoemen.

4.2 Politie-aangifte bij diefstal/wachttermijn

Bij de gebeurtenissen diefstal, braak, verduistering en joy-riding is de verzekerde verplicht direct aangifte te doen bij de politie. Verzekeringnemer verklaart zich bij vermissing akkoord met het aanmelden door de maatschappij van de voertuiggegevens aan de Stichting Verzekeringsbureau Voertuigcriminaliteit (VbV), zodat door de overheid erkende particuliere organisaties door de maatschappij ingeschakeld kunnen worden voor het terugvinden en terugbezorgen van het motorrijtuig.

Verzekerde kan ook zelf rechtstreeks de vermissing van het motorrijtuig doorgeven aan het VbV via de FBA-helppdesk (071-3641849), die 24 uur per dag bereikbaar is.

Het recht op schadevergoeding ontstaat nadat een termijn van 30 dagen is verstreken zonder dat het motorrijtuig is teruggevonden, en nadat de verzekerde op verzoek van de maatschappij de eigendom van de ontvreemde, verzekerde zaken aan haar heeft overgedragen.

4.3 Totaal verlies

Bij schadevaststelling die is gebaseerd op totaal verlies van het motorrijtuig (zie onderdeel 4 van dit artikel) zal de maatschappij pas tot vergoeding overgaan nadat (de eigendom van) het verzekerde motorrijtuig of het restant daarvan, inclusief de in de schadevaststelling begrepen extra voorzieningen en accessoires, aan de maatschappij of een door haar aan te wijzen andere partij is overgedragen. De verzekerde is verplicht alle delen van het bij het motorrijtuig behorende kentekenbewijs, kentekenplaten (indien op de auto nieuwe kentekenplaten volgens GAIK-regeling aanwezig zijn), sleutels, codekaarten en boekjes etc. aan de maatschappij of een door haar aan te wijzen andere partij te overhandigen.

4.4 Schadevaststelling

Bij het vaststellen van de schade gelden de volgende bepalingen:

1. Algemeen
De maatschappij vergoedt
  - a. In geval van beschadiging: de reparatiekosten voorzover deze niet meer bedragen dan de waarde op het moment van de schadegebeurtenis verminderd met de restantwaarde;
  - b. In geval van totaal verlies, waaronder ook verlies door diefstal en verduistering: de waarde op het moment van de schadegebeurtenis verminderd met de restantwaarde.De vergoeding zal niet meer bedragen dan het verzekerde bedrag dat in de polis voor het gedekte risico is vermeld, tenzij er sprake is van een extra vergoeding zoals vermeld in artikel 4.5 of toepassing van de nieuwwaarderegeling tot overschrijding daarvan leidt.
De vergoeding is exclusief BTW indien
  - c. De premie voor dit onderdeel van de verzekering is berekend op basis van het exclusief BTW opgegeven verzekerde bedrag en/of
  - d. De eigenaar van het motorrijtuig recht heeft op vooraf trek BTW.
2. Van toepassing is de nieuwwaarderegeling zoals vermeldt op het polisblad:

Nieuwwaarderegeling één jaar (standaard)

Bij schadevaststelling is de nieuwwaarderegeling van toepassing indien het verzekerde motorrijtuig een aan verzekerde in eigendom toebehorende personenauto is, niet wordt gebruikt voor lease-/verhuurdoeleinden, uitsluitend bestemd en ingericht is voor niet-bedrijfsmatig vervoer van personen, en voorts is voldaan aan de voorwaarde dat

- a. De auto nieuw was op de datum dat een Nederlands kentekenbewijs werd afgegeven en op de polis een verzekerd bedrag 'casco' is vermeld van niet meer dan € 60.000,00 (inclusief BTW en BPM) en als gedekt risico 'casco' geldt en
- b. De schadegebeurtenis plaats vindt binnen 36 maanden na de afgifte van het (eerste) kentekenbewijs.
Toepassing van de nieuwwaarderegeling betekent dat als waarde van de auto op het moment van de schadegebeurtenis wordt aangemerkt:
- c. Personenauto
  1. wanneer de gebeurtenis heeft plaatsgevonden binnen een periode van 12 maanden na de datum van afgifte van dit kentekenbewijs, de dan geldende catalogusprijs van een nieuwe auto van hetzelfde merk, type en uitvoering en indien deze niet meer leverbaar is de dan geldende catalogusprijs van een naar type en prijsklasse soortgelijke andere auto;
  2. wanneer de gebeurtenis heeft plaatsgevonden na 12 maanden doch binnen 36 maanden na de datum van genoemde afgifte, de onder 1 genoemde catalogusprijs, verminderd met 2% voor elke maand of gedeelte daarvan na het verstrijken van 12 maanden na de datum van bedoelde afgifte;
  3. indien de herstellkosten meer bedragen dan 2/3 van de waarde van de personenauto als hiervoor onder 1 of 2 vastgesteld, dan kunt u aanspraak maken op vergoeding van de vastgestelde waarde onder aftrek van de waarde van de restanten;
  4. de onder 1, 2 of 3 vastgestelde schadevergoeding kan het verzekerd bedrag te boven gaan.

Nieuwwaarderegeling twee jaar (alle cataloguswaarden)

Waar in de standaard nieuwwaarderegeling staat vermeld 12 maanden dient te worden gelezen 24 maanden.

Nieuwwaarderegeling drie jaar (alle cataloguswaarden)

Waar in de standaard nieuwwaarderegeling staat vermeld 12 maanden dient te worden gelezen 36 maanden.

Nieuwwaarderegeling één jaar (cataloguswaarden boven € 60.000,00)

Het maximum van € 60.000,00 is niet van toepassing.

3. Geluidsapparatuur
Bij beschadiging of verlies van tot de standaarduitrusting of meeverzekerde accessoires te rekenen geluidsapparatuur als gevolg van een onder 'beperkt-casco' gedekte gebeurtenis (zie artikel 2.3.1) wordt ten hoogste € 500,00 vergoed.
Indien echter als gedekt risico 'casco' geldt wordt deze beperking niet toegepast bij de vergoeding voor schade aan tot de standaarduitrusting behorende apparatuur.

4.5 Extra vergoedingen

Zo nodig boven het verzekerde bedrag vergoedt de maatschappij naar aanleiding van een gedekte gebeurtenis:

1. Accessoires
Schade aan de volgens artikel 2.2 verzekerde accessoires en diefstalpreventiemiddelen mits als gedekt risico 'casco' geldt;
2. Berging en vervoer
De kosten van berging en eventueel vervoer naar de dichtstbijzijnde reparatie-inrichting indien en voorzover hiervoor geen beroep kan worden gedaan op het bepaalde in artikel 2.6 bij het onderdeel 'Aansprakelijkheid';
3. Averij grosse
De van de verzekerde gevorderde bijdrage in de averij grosse;
4. Dagvergoeding bij diefstal
€ 15,00 voor iedere dag dat het motorrijtuig – mits een personenauto waarvoor als gedekt risico 'beperkt-casco' of 'casco' geldt – na diefstal, verduistering of joy-riding nog niet is teruggevonden; er wordt over maximaal 30 dagen vergoeding verleend.

5. Vergoeding bij diefstal van de motorrijtuigsleutels

Zonder dat er sprake is van een gedekte gebeurtenis als omschreven in artikel 2.3 worden vergoed de ter voorkoming van diefstal van het verzekerde motorrijtuig noodzakelijke kosten van wijziging, of – als zulks mogelijk is – vervanging van de sloten van het verzekerde motorrijtuig indien de motorrijtuigsleutels na diefstal met braak of na beroving met geweld in het bezit van onbevoegden zijn geraakt.

Onder motorrijtuigsleutels worden in dit verband verstaan alle mechanische en/of elektronische middelen met behulp waarvan de portieren van het motorrijtuig kunnen worden geopend en/of de motor van het motorrijtuig kan worden gestart. De vergoeding zal ten hoogste 3% van het verzekerde bedrag 'casco' of 'beperkt casco' bedragen. De hiervoor bedoelde diefstal of beroving dient te blijken uit een proces-verbaal van aangifte, waarin de motorrijtuigsleutels afzonderlijk vermeld staan.

4.6 Afstand verhaalsrecht

De maatschappij zal geen gebruik maken van de (eventuele) mogelijkheid om de betaalde vergoeding te verhalen op de door de verzekerde gemachtigde bestuurder en passagiers, of de werkgever van deze personen, tenzij sprake is van een uitsluiting die niet tegen de verzekeringnemer kan worden ingeroepen.

Ongevallen inzittenden

De bij dit onderdeel vermelde bepalingen gelden als aanvulling op c.q. in afwijking van de voorwaarden Ongevallenverzekering model FBOV 2010-4. Deze voorwaarden worden op verzoek aan verzekeringnemer toegezonden.

Artikel 1

Verzekerden

De verzekerden zijn degenen die zich op het moment van een in artikel 2.1 bedoelde gebeurtenis met toestemming van een daartoe bevoegde persoon in het motorrijtuig bevinden dan wel zich daarin bevonden direct voor een in artikel 2.2. omschreven handeling. Indien het verzekerde motorrijtuig een bestel- of vrachtauto is gelden de daarmee vervoerde, maar zich buiten de bestuurderscabine bevindende personen niet als verzekerde.

Artikel 2

Omschrijving van de dekking

2.1 Gedekte gebeurtenissen / ongeval

De verzekering geeft recht op uitkering van de overeenkomstig artikel 4 te berekenen bedragen, wanneer de verzekerde:

- Tengevolge van een ongeval overlijdt;
- Tengevolge van een ongeval geheel of gedeeltelijk invalide blijft;
- Tengevolge van een ongeval kosten voor geneeskundige behandeling heeft gemaakt.

Onder ongeval wordt verstaan een gebeurtenis waardoor een geneeskundig vast te stellen lichamelijk letsel ontstaat als gevolg van een plotseling rechtstreeks op de verzekerde inwerkend uitwendig geweld.

2.2 Ongeval tijdens in/uitstappen, tanken, noodreparaties

De verzekering geeft tevens dekking voor een ongeval tijdens:

- In- en uitstappen;
- Het bijvullen van brandstof;
- Het onderweg verrichten van noodreparaties, waaronder mede te verstaan het (aan)duwen van het motorrijtuig.

2.3 Bagage-schade

Indien volgens de polis vergoeding van geneeskundige kosten is meeverzekerd bestaat tevens recht op vergoeding van schade aan tot de particuliere huishouding behorende zaken van de verzekerde, tengevolge van de volgende, het motorrijtuig treffende gebeurtenissen:

- Botsen, slippen, omslaan, van de weg of te water geraken;
- Enig onverwacht van buiten komend onheil, waarbij het verzekerde motorrijtuig ook zelf schade oploopt.

Er bestaat geen recht op vergoeding van:

- Schade aan zaken die behoren tot enige handelsvoorraad, een monstercollectie dan wel tot de standaard-uitrusting of accessoires van het motorrijtuig;
- Schade tengevolge van diefstal, vermissing of verlies van zaken;
- Schade die de verzekerde krachtens enige andere verzekering, al dan niet van oudere datum, vergoed kan krijgen.

Artikel 3

Uitsluitingen en eigen risico

3.1 Uitsluitingen

Naast de uitsluitingen zoals vermeld bij het onderdeel 'Algemeen' (artikel 3) geeft de verzekering geen dekking voor gebeurtenissen die zich voordoen terwijl of doordat laad- en loswerkzaamheden verband houdende met goederenvervoer worden verricht.

3.2 Eigen risico

Bij beschadiging of teniet gaan van bagage wordt per verzekerde op de overeenkomstig artikel 4.4 vastgestelde vergoeding een eigen risico van € 45,00 in mindering gebracht.

Artikel 4

Schade

4.1 Uitkering bij overlijden

Bij overlijden keert de maatschappij het daarvoor in de polis vermelde, per verzekerde zitplaats geldende, bedrag uit. De uitkering geschiedt aan de wettige erfgenamen van de verzekerde met uitzondering van de Staat. Indien de verzekerde op het moment van overlijden jonger is dan 16 jaar of ouder dan 69 jaar bedraagt de uitkering ten hoogste € 2.500,00.

4.2 Uitkering bij invaliditeit

In geval van blijvende invaliditeit keert de maatschappij aan de verzekerde een als volgt te berekenen percentage ('uitkeringspercentage') van het in de polis vermelde, per verzekerde zitplaats geldende bedrag uit:

- Tot en met 25% invaliditeit is het uitkeringspercentage gelijk aan het invaliditeitspercentage;
- Tot en met 50% invaliditeit is het uitkeringspercentage 25 plus twee maal elke invaliditeitsprocent boven de 25;
- Bij een invaliditeitspercentage boven 50% is het uitkeringspercentage 75 plus drie maal elke invaliditeitsprocent boven de 50.

Aldus wordt bij 100% invaliditeit 225% van het verzekerde bedrag uitgekeerd.

Aan de verzekerde echter die op het moment van het ongeval ouder is dan 69 jaar, wordt maximaal € 5.000,00 uitgekeerd. Bij de vaststelling van het invaliditeitspercentage wordt geen rekening gehouden met het beroep van de verzekerde.

4.3 Vergoeding van geneeskundige kosten

De rechtstreeks uit een ongeval voortvloeiende, hierna genoemde kosten van genees- en heelkundige behandeling en dergelijke worden tot ten hoogste het daarvoor in de polis vermelde per verzekerde zitplaats geldende bedrag vergoed, mits het maken van deze kosten binnen 104 weken na de datum van het ongeval noodzakelijk is geworden.

Voor vergoeding in aanmerking komende kosten zijn :

- Honoraria van artsen en tandartsen;
- Behandeling (ook poliklinisch) en verpleging in een ziekenhuis of particuliere verpleeginrichting, inclusief medicijnen en verbandmiddelen;
- Vervoer per taxi of ambulance van en naar een arts of ziekenhuis, voor zover vervoer om medische redenen niet anderszins kan plaatsvinden;
- De eenmalige aanschaf van een prothese ter vervanging van een ten gevolge van het ongeval verloren gegaan lichaamsdeel (met uitzondering van een gebitsprothese);
- De eenmalige aanschaf van een invalidenwagen of een blindengeleidehond.

Een en ander mits en voor zover vergoeding krachtens enige wet of overeenkomst, al dan niet van oudere datum zijnde, niet mogelijk is.

4.4 Vergoeding van bagageschade

Bij beschadiging of teniet gaan van bagage vergoedt de maatschappij tot maximaal € 1.250,00 voor alle verzekerden tezamen de reparatiekosten of, indien reparatie niet mogelijk of economisch niet verantwoord is, de waarde van de desbetreffende zaken op het moment van de schade, verminderd met de waarde van de eventuele restanten.

Indien het genoemde maximum zou worden overschreden, worden de vergoedingen per verzekerde evenredig verminderd.

4.5 Beperking bij overschrijding van aantal zitplaatsen

Indien zich op het moment van de gebeurtenis in het motorrijtuig meer personen bevinden dan het aantal verzekerde zitplaatsen, worden de berekende uitkeringen naar evenredigheid verminderd.

Wanneer in dat geval tevens sprake is van overlijden van een verzekerde voor wie een uitkeringsbeperking op grond van een in dit artikel onder 1 vermelde leeftijdsgrens geldt, worden de daarbij vrijvallende bedragen aangewend voor aanvulling van de verhoudingsgewijs gekorte uitkering per verzekerde.

Schade–Inzittenden

Artikel 1

Verzekerden

De verzekerden zijn degenen die op het moment van een in artikel 2 omschreven gebeurtenis met toestemming van een daartoe bevoegde persoon zich in het motorrijtuig bevinden, dan wel in of uit het motorrijtuig stappen.

Artikel 2

Omschrijving van de dekking

2.1 Schade

De verzekering geeft recht op vergoeding van de schade die een verzekerde lijdt als gevolg van een hierna omschreven gebeurtenis.

Onder schade wordt verstaan:

- Schade ten gevolge van letsel of benadeling van de gezondheid, al dan niet de dood ten gevolge hebbend;
- Schade ten gevolge van beschadiging of verloren gaan van met het motorrijtuig meegevoerde zaken die behoren tot de particuliere huishouding van een verzekerde; motorrijtuigen worden uitdrukkelijk niet als zodanige zaken aangemerkt.

2.2 Gedekte gebeurtenis

Als gedekte gebeurtenis gelden:

- Een ongeval, waaronder te verstaan een plotseling onverwacht van buiten komend, op het lichaam van de verzekerde inwerkend geweld dat rechtstreeks een medisch vast te stellen letsel doet ontstaan;
- Een verkeersongeval, zijnde een botsing, aan- of overrijding waarbij het motorrijtuig is betrokken.

De verzekering geeft tevens dekking in geval een zodanige gebeurtenis een verzekerde overkomt bij het onderweg verrichten van een noodreparatie aan het motorrijtuig, dan wel wanneer hij/zij zich in verband met de brandstofvoorziening van het motorrijtuig op het terrein van een tankstation bevindt.

Artikel 3

Uitsluitingen

De verzekering geeft geen recht op vergoeding indien op de schadegebeurtenis een van de uitsluitingen als vermeld in het onderdeel 'Algemeen' (artikel 3) van toepassing is. De maatschappij zal echter op de in voormeld artikel onder 1 tot en met 9 vermelde uitsluitingen geen beroep doen indien de verzekeringnemer aantoont dat de daar omschreven omstandigheden zich buiten zijn/haar weten of tegen zijn/haar wil hebben voorgedaan en hem/haar daarvoor in redelijkheid geen verwijt treft.

Artikel 4

Schade

4.1 Vaststelling vergoeding/ rechthebbenden

Bij schade als gevolg van dood of verwonding wordt de omvang van de vergoeding vastgesteld overeenkomstig de daartoe strekkende bepalingen van het Burgerlijk Wetboek. Als rechthebbende krachtens deze verzekering gelden nooit anderen dan de rechtstreeks bij de schadegebeurtenis betrokken verzekerden – voorzover deze natuurlijke personen zijn – of hun nagelaten betrekkingen.

4.2 Verzekerde bedrag

Het in de polis vermelde verzekerde bedrag geldt als maximum vergoeding per gebeurtenis, voor alle verzekerden tezamen.

4.3 Beperking bij niet-dragen van autogordels

Het niet-dragen van in het motorrijtuig aanwezige autogordels kan eigen schuld van de verzekerde aan het ontstaan en/of de omvang van de schade opleveren. Die eigen schuld, zal naar de maatstaven van het burgerlijk recht, bij het vaststellen van de vergoeding worden toegerekend.

4.4 Dekking krachtens het onderdeel aansprakelijkheid

Voor zover naar aanleiding van de schadegebeurtenis een beroep kan worden gedaan op de dekking van het onderdeel 'Aansprakelijkheid' zal vergoeding van schade geschieden krachtens de aansprakelijkheidsdekking van deze verzekering.

Verhaalservice Motorrijtuigen

Het onderdeel Algemeen van de Motorrijtuigverzekering is eveneens van toepassing op de Verhaalservice Motorrijtuigen, tenzij in deze voorwaarden anders is bepaald.

Artikel 1

Verzekerden en adres

1.1 Verzekerden

De verzekerden zijn:

- De verzekeringnemer;
- De door deze gemachtigde bestuurder en de personen die vervoerd worden met het verzekerde motorrijtuig.

1.2 Adres

Na aanmelding van een zaak bij ARAG RECHTSBIJSTAND dient verzekerde zorg te dragen dat zijn/haar juiste adres steeds bij ARAG RECHTSBIJSTAND bekend is.

Artikel 2

Omschrijving van de dekking

2.1 Verhaalsrechtsbijstand

De verzekering dekt het verlenen van rechtsbijstand bij het verhalen van schade die is ontstaan door een verkeersongeval of een ander van buiten komend onheil waarbij het motorrijtuig, waaronder een eventueel aangekoppelde caravan of aanhangwagen, was betrokken en werd beschadigd.

2.2 Verzekeraar

Friesland Bank Assuradeuren (hierna aan te duiden als FBA) heeft de uitvoering van de polis, voorzover er behoefte is aan het verlenen van rechtsbijstand in de zin van deze voorwaarden, ondergebracht bij:

ARAG Nederland N.V., verder te noemen ARAG RECHTSBIJSTAND;

bezoekadres : Kastanjelaan 2, Leusden

postadres : Postbus 230, 3830 AE Leusden

telefoon : (033) 4342342

telefax : (033) 4342469

FBA garandeert nakoming door ARAG RECHTSBIJSTAND van de in deze voorwaarden genoemde verplichtingen.

2.3 Begrip schade

Onder schade wordt verstaan:

- Schade aan het motorrijtuig inclusief de waardevermindering van het motorrijtuig die eventueel optreedt als gevolg van deze schade;
- De redelijke kosten voor autohuur van een vervangend motorrijtuig;
- Schade door vernieling of beschadiging (dus geen diefstal) van goederen die zich op of in het verzekerde motorrijtuig (bij bestelauto's in de cabine) bevinden.

2.4 Begrip rechtsbijstand

- De onder artikel 2.1 omschreven dekking wordt verleend indien verzekerde geheel of gedeeltelijk buiten zijn/haar schuld schade ondervindt, waarvan de aansprakelijkheid en/of omvang van de schade door de tegenpartij – geheel of gedeeltelijk – wordt betwist;
- ARAG RECHTSBIJSTAND zal rechtsbijstand (blijven) verlenen voorzover naar de mening van ARAG RECHTSBIJSTAND een redelijke kans bestaat het beoogde resultaat te bereiken. Indien succes in redelijkheid niet te verwachten is, zal ARAG RECHTSBIJSTAND dit gemotiveerd meedelen aan de verzekerde;
- ARAG RECHTSBIJSTAND behandelt de aangemelde zaken in principe zelf. Te allen tijde zal, voorzover mogelijk, in eerste instantie een regeling in der minne worden nagestreefd;
- Indien een procedure in rechte gevoerd moet worden, zal ARAG RECHTSBIJSTAND voorzover mogelijk zelf, de rechtsbijstand verlenen.

2.5 Inschakeling advocaat

De rechtshulp wordt verleend door een deskundige medewerker van ARAG RECHTSBIJSTAND. Deze treedt namens u op tegenover de betrokken personen en instanties en onderhandelt met de tegenpartij. Zonodig voert hij of zij voor u een gerechtelijke procedure.

ARAG RECHTSBIJSTAND kan u ook voorstellen om een advocaat van het ARAG-Advocatennetwerk® in te schakelen. Dit is een advocaat van een kantoor bij u in de buurt, waarmee ARAG afspraken heeft gemaakt. Het ARAG-Advocatennetwerk® bestaat uit kantoren die speciaal zijn geselecteerd op deskundigheid en klantgerichtheid. Zo kan ARAG RECHTSBIJSTAND u garanderen dat uw belangen optimaal worden behartigd.

Als u met dit voorstel instemt, stuurt ARAG RECHTSBIJSTAND de stukken door naar de advocaat. Deze neemt binnen twee werkdagen daarna contact met u op. De advocaat voert steeds rechtstreeks overleg met u. Stemt u niet in met het voorstel de zaak door een advocaat uit het ARAG-Advocatennetwerk® te laten behandelen, dan behandelt een medewerker van ARAG RECHTSBIJSTAND het geschil.

In twee gevallen kunt u zelf een advocaat aanwijzen, desgewenst dus buiten het ARAG-Advocatennetwerk®, zoals in artikel 60 Wet Toezicht Verzekeringsbedrijf is bepaald:

1. Wanneer aan een advocaat of andere rechtens bevoegde deskundige wordt verzocht uw belangen in een gerechtelijke of administratieve procedure te verdedigen, te vertegenwoordigen of te behartigen, heeft u het recht deze advocaat of andere rechtens bevoegde deskundige zelf te kiezen.
In de praktijk schakelt ARAG RECHTSBIJSTAND alleen een advocaat namens u in als er een procedure gevoerd moet worden waarvoor vertegenwoordiging door een advocaat (procureur) verplicht is.
2. Als zowel u als uw tegenpartij aanspraak heeft op rechtsbijstand van ARAG RECHTSBIJSTAND (belangenconflict).

De advocaat of andere deskundige wordt uitsluitend door ARAG RECHTSBIJSTAND, namens u, ingeschakeld. Voor een zaak waarin een Nederlandse rechter bevoegd is, komen uitsluitend advocaten of andere deskundigen in aanmerking die bevoegd zijn om de benodigde stappen te nemen en die in Nederland zijn ingeschreven en daar kantoor houden.

Voor een zaak waarin een buitenlandse rechter bevoegd is, komen alleen advocaten of andere deskundigen in aanmerking die bij het betreffende buitenlandse gerecht staan ingeschreven. ARAG RECHTSBIJSTAND wil graag op de hoogte blijven van de zaak, om zicht te houden op de kosten en het verloop. Het gemakkelijkst is voor u de advocaat te machtigen om ARAG RECHTSBIJSTAND over de voortgang van de zaak te informeren.

2.6 Afkoop
Indien ARAG RECHTSBIJSTAND van mening is dat het financieel belang van de verzekerde de te maken kosten niet rechtvaardigt, is ARAG RECHTSBIJSTAND gerechtigd in plaats van (verdere) rechtsbijstand te verlenen, de verzekerde een bedrag aan te bieden ter grootte van het financieel belang. De rechten die ter zake deze schade voor de verzekerde voortvloeien uit de verzekering, komen na de betaling van het bedrag te vervallen.

Artikel 3 Belangenconflict

Als blijkt dat beide strijdende partijen zich als verzekerde tot ARAG RECHTSBIJSTAND wenden en beiden aanspraak kunnen maken op het verlenen van rechtsbijstand zal ARAG RECHTSBIJSTAND hiervan mededeling doen aan beide verzekerden.

In dat geval heeft verzekerde het recht zijn/haar belangen door een advocaat of andere rechtens bevoegde deskundige van vrije keuze, zoals geregeld in artikel 2.5 van deze voorwaarden, te laten behartigen.

Artikel 4 Kosten van rechtsbijstand

4.1 Verzekerd bedrag
De kosten verbonden aan de behandeling door ARAG RECHTSBIJSTAND zijn tot een onbeperkt bedrag gedekt; Voor te maken externe kosten als genoemd onder 4.2 geldt een dekkingssom van maximaal € 5.000,00 per gebeurtenis.

4.2 Kosten van rechtsbijstand
Vergeod worden:

- De honoraria en de verschotten van de door ARAG RECHTSBIJSTAND ingeschakelde advocaat, procureur, deurwaarder, andere rechtens bevoegde deskundige en/of expert;
- De proces- en gerechtskosten, de kosten van arbitrage of de kosten van bindend advies; hieronder zijn niet begrepen afkoopsommen, boetes en andere bij wijze van straf opgelegde maatregelen;
- De kosten van getuigen in een gerechtelijke en administratieve procedure;
- De kosten van de tegenpartij, voorzover zij krachtens een rechterlijke uitspraak, arbitraal vonnis of bindend advies ten laste van de verzekerde komen;
- De noodzakelijke reis- en verblijfkosten van de verzekerde indien zijn/haar persoonlijk verschijnen door een buitenlandse rechterlijke instantie wordt gelast.

ARAG RECHTSBIJSTAND heeft het recht de kosten van rechtsbijstand rechtstreeks aan belanghebbende te betalen.

Indien bij een proces, arbitrage of bindend advies de tegenpartij tot vergoeding in de kosten wordt veroordeeld, komt het bedrag van die kosten, voorzover zij voor rekening van ARAG RECHTSBIJSTAND zijn, ten gunste van ARAG RECHTSBIJSTAND.

Indien de verzekerde de BTW kan verrekenen met de door hem/haar verschuldigde BTW-afdrachten, komt die BTW-toeslag niet voor vergoeding in aanmerking.

Artikel 5 Aanmelding van de zaak en verplichtingen van de verzekerde

1. Indien een schade plaatsvindt waarbij de verzekerde rechten aan deze verzekering wil ontlennen, is hij/zij verplicht:
  - a. De schade zo spoedig mogelijk te melden bij FBA onder vermelding van alle gegevens;
  - b. Alle feiten en alle omstandigheden die tot de schade hebben geleid;
  - c. Indien de behoefte aan rechtsbijstand in de zin van deze voorwaarden aanwezig is, stuurt FBA de zaak door aan ARAG RECHTSBIJSTAND;
  - d. Alle door FBA/ARAG RECHTSBIJSTAND verlangde medewerking te verlenen, ook als het gaat om terugvordering van kosten;
  - e. Zich te onthouden van alles wat de belangen van FBA/ARAG RECHTSBIJSTAND zou kunnen schaden;
  - f. Zich op verzoek van ARAG RECHTSBIJSTAND bij een strafzaak civiele partij te stellen.
2. Door de schade aan te melden machtigt de verzekerde ARAG RECHTSBIJSTAND, onder uitsluiting van ieder ander, tot het – zowel in als buiten rechte – behartigen van zijn/haar belangen.

Artikel 6

Algemene beperkingen en uitsluitingen

Aan de verzekering kunnen geen rechten worden ontleend indien:

De verzekerde zijn/haar verplichtingen zoals genoemd in de polisvoorwaarden niet nakomt en daardoor de belangen van FBA/ARAG RECHTSBIJSTAND schaadt. Daarvan is in ieder geval sprake indien:

- a. De zaak dusdanig laat wordt aangemeld dat ARAG RECHTSBIJSTAND
  - onnodige proceskosten en/of andere kosten van rechtsbijstand zou moeten vergoeden;
  - niet meer in staat is zelf de rechtsbijstand te verlenen;
  - geen regeling meer kan treffen in der minne, of dat alleen met extra kosten kan doen;
- b. De verzekerde niet alle van belang zijnde informatie aan FBA/ARAG RECHTSBIJSTAND (heeft) verstrekt;
- c. De verzekerde zich niet houdt aan de aanwijzingen van ARAG RECHTSBIJSTAND, de advocaat, de andere rechtens bevoegde deskundige of de expert;
- d. De verzekerde zonder toestemming van of overleg met ARAG RECHTSBIJSTAND een advocaat, andere rechtens bevoegde deskundige of een expert inschakelt;
- e. De verzekerde de tegenpartij benadert over de zaak zonder ARAG RECHTSBIJSTAND, de ingeschakelde advocaat of andere rechtens bevoegde deskundige vooraf te raadplegen;
- f. waarvan hij/zij redelijkerwijs had moeten begrijpen dat dit de behandeling van de zaak of de belangen van ARAG RECHTSBIJSTAND zou schaden;
- g. De verzekerde rechten kan ontlenen aan een andere verzekering, al dan niet van oudere datum, die voorziet in het vergoeden van de schade, het verlenen van rechtsbijstand of het vergoeden van kosten van rechtsbijstand;
- h. Het een vordering betreft van een verzekerde, anders dan de verzekeringnemer, op een andere verzekerde of op diens aansprakelijkheidsverzekeraar.

Artikel 7

Geschillenregeling

ARAG RECHTSBIJSTAND staat in voor een kwalitatief goede behandeling van uw zaak. Het kan echter gebeuren dat u met ARAG RECHTSBIJSTAND van mening verschilt over de juridische stappen die genomen moeten worden. Ook kan verschil van mening ontstaan over de vraag of het door u beoogde resultaat met redelijke kans van slagen bereikt kan worden.

Blijkt het niet mogelijk dit meningsverschil te overbruggen, dan is het van belang dat dit op een goede en zorgvuldige wijze wordt opgelost, zonder dat u hiervan nadeel ondervindt.

Daarom schakelt ARAG RECHTSBIJSTAND in dergelijke gevallen een erkende, onafhankelijke deskundige in die als scheidsrechter (juridisch geheten: bindend adviseur) oordeelt over het verschil van mening. In de praktijk wordt aan de plaatselijke Deken van de Orde van Advocaten gevraagd een deskundige, onafhankelijke advocaat als scheidsrechter aan te wijzen. De beslissing van deze scheidsrechter is bindend zowel voor u als voor ARAG RECHTSBIJSTAND. De kosten van de scheidsrechter komen voor rekening van ARAG RECHTSBIJSTAND.

Deelt de scheidsrechter geheel of in hoofdlijnen de mening van ARAG RECHTSBIJSTAND, dan zal de zaak door ARAG RECHTSBIJSTAND verder worden afgewikkeld zoals eerder was voorgesteld. Wilt u de zaak toch volgens uw visie voortzetten, dan stuurt ARAG RECHTSBIJSTAND u de stukken toe en kunt u de zaak voor eigen rekening verder (laten) behandelen. Bereikt u uiteindelijk het door u beoogde resultaat, dan vergoedt ARAG RECHTSBIJSTAND de verzekerde kosten van rechtsbijstand achteraf alsnog aan u.

Als de scheidsrechter het met uw visie eens is, dan heeft u de vrije keuze wie de zaak verder volgens deze visie zal behandelen. De scheidsrechter of een kantoorgenoot van de scheidsrechter mag de zaak niet verder behandelen.

Deze regeling geldt ook als de zaak door een advocaat van het ARAG-Advocatennetwerk® wordt behandeld.

Wordt uw zaak behandeld door een advocaat buiten het ARAG-Advocatennetwerk®, dan geldt de volgende regeling. Bent u niet tevreden over de behandeling van de advocaat, dan kunt u de zaak voortzetten met behulp van een andere advocaat. De hiermee gemoeide kosten komen voor uw eigen rekening. Bereikt u uiteindelijk het door u beoogde resultaat, dan vergoedt ARAG RECHTSBIJSTAND de verzekerde kosten van rechtsbijstand achteraf alsnog aan u.

Artikel 8

Vervaltermijn en franchise

8.1 Vervaltermijn

Alle vorderingen, die een verzekerde wegens het niet verlenen van rechtsbijstand tegen FBA/ARAG RECHTSBIJSTAND geldend wenst te maken, vervallen na één jaar, te rekenen vanaf de dag, waarop de verzekerde van de weigering kennis kreeg.

8.2 Franchise

De verzekerde kan geen rechten aan de verzekering ontlenen indien het financiële belang van verzekerde minder dan € 135,00 bedraagt.